

Birgitte Thomassen, Første verdenskrig, forlag His2Rie (2013,2019)

TEKST 38 (Uddraget her er fra: The Virago Book of Women and the Great War red. af Joyce Marlow, (Virago, 1999), s.120-121.)

Første gasangreb: forår 1915

Da de krigsførende lande begyndte at anvende gas, opstod der nye opgaver for sanitetstropperne og hele behandlingssystemet.

Forfatteren til denne erindring, Pat Beauchamp (18-19) var, en ung middelklassekvinde, der var uddannet violinist. Hun havde meldt sig som en såkaldt FANY ('Fanny') inden krigen brød ud. FANY – First Aid Nursing Yeomanry, var grundlagt i 1907. Den oprindelige idé var at kvinder, der gik ind i FANY ikke blot skulle være grundigt trænede i førstehjælp, men også skulle supplere RAMC(lægekorps) i arbejdet i felten, bære bårer og køre ambulance. Yeomanry betyder egentlig "frivilligt kavaleri" og et af kravene til de oprindelige FANY's var, at de skulle kunne ride en hest uden sadel. FANY's blev anset for ikke helt så 'pæne' piger som f.eks. VADs, men nok mere friske piger, der kunne leve under meget primitive og hårde forhold..

Det var ikke det første tyske gasangreb i foråret 1915, men det første forfatteren blev udsat for.

"(..)Ud af den mærkelige grønne dis, der hang henover alt, kom en fortsat strøm af menige soldater, snublende, vaklende, gispende, alle ligblege, grønne i ansigterne. En af dem nåede netop lige op til os vores indgangsport inden han brød sammen. Fem mænd, der støttede sig til hinanden vaklede af sted med en såret kammerat. På græsset på hver side af stien var der trængsel af dem, der ikke kunne gå længere. Det var det første gasangreb.

Vi skyndte os ud i køkkenet og lavede rigelige mængder saltvand for at få dem til at kaste giften op. De brækkede en tung, grøn væske op, og vi var taknemmelige for, at det tilsyneladende hjalp dem lidt. Ikke to mænd var påvirket på samme måde, deres generelle tilstand betød meget for hvordan de modstod gassen på det tidspunkt – Ingen af dem havde gasmasker og de var blevet overrumplet, mens de sov.

Vi lagde mærke til, at dem, der bar Sydafrika-medaljen^[1] havde klynget sig til deres rifler og udstyr, men de helt unge mænd havde forladt skyttegravene uden deres. "Hold da op, det er en kvinde", hviskede en af dem, da han lå på båren og Hutchinson lænede sig ind over, for at undersøge ham. "Røget ud som – rotter, blev vi, af de – prøjsere."

Rækker af vogne med ammunition begyndte at komme op og læsse af i hast, og granaterne blev båret i hånden hen over gården til kanonerne; vi fremstillede improviserede gasmasker med bomuldsvat og en svag karbolopløsning til dem, der skulle op til fronten. [...]

Vi dækkede mændene med tæpper, og de blev lagt på halm i et udhus, mens de ventede på at blive hentet. Hutchinson[2] gik ind i køkkenet for at forberede morgenmad til vores batteri.

Det var først der, at jeg så at hendes ansigt var helt blåt og opsvulmet og hendes øjne forekom at være det dobbelte af deres naturlige størrelse. Også mine øjne smertede mærkbart og jeg formoder, at jeg så ud som hun. 'Tåregas' granater faldt over det hele og da jeg så ud mod frontlinjen, hvor dette helvede var kommet fra, så jeg solen stå op, blodrød hen over gassen, det var et af de smukkeste syn af himlen, jeg nogensinde havde set –

Som et resultat af vores rapport til G.H.Q.[3], ankom et ekspresbrev [...] fra the A.P.M.[4] som bad om detaljer vedrørende de gasmasker, som vi havde fået udleveret af belgierne og vedrørende de kemikalier de indeholdt, om vi anså dem for effektive uanset afstanden fra gas, om vi kunne producere og sende ham et prøveeksemplar og andre tekniske detaljer, da de britiske myndigheder var ivrige efter at afhjælpe den manglende beskyttelse mod gas i fremtiden.

Vi følte os overordentlige stolte og betydningsfulde og vores svar blev sendt retur med motorordonnans. Måske var dette det mest nyttige, der kom ud af vores ophold sammen med det 7ende Belgiske regiment [...] under gasangrebet den 24. maj 1915 i det andet leper slag.

Jeg dedikerer denne beretning til min tapre og pålidelige partner, Hutchinson, og til de officerer og menige, som vi tjente sammen med.

Pat Beauchamp blev ramt af en granat, mens hun kørte lastbil i Frankrig, og hendes ene ben måtte amputeres. Da bogen "Fanny Went to War" udkom i 1940 var hun endnu en gang i aktiv tjeneste som FANY.

[1] Dvs. det synlige tegn på, at de havde været med i Boerkrigen, altså erfarne soldater.

[2] Kvindelig læge på stedet.

[3] Generel Head Quarter, dvs. Hovedkvarteret

[4] Assistent Provost-Marshal; hver infanteridivision havde en A.P.M., der var ansvarlig for organisering af politiet under hans kommando.

